પંચોતેર દિવસ માટે સૂચવેલી પ્રવૃત્તિઓ
(૧૨ અઠવાડિયા).

અઠવાડિયું એક

થીમ- પર્યાવરણ/પ્રકૃતિ

1. શાળા કેમ્પસની આસપાસના વિસ્તારમાં/નજીકના બગીચામાં/બગીચા/વનસ્પતિ ઉદ્યાન/ખેતર/જંગલ વગેરે સ્થળોએ ફરવા જાવ. વિદ્યાર્થીઓને વિવિધ છોડ/ ઝાડીઓ / વૃક્ષો / પાકનું નિરીક્ષણ કરવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવશે અને આ વિશે તેમની પોતાની ભાષામાં એકબીજા સાથે વાત કરી શકે છે.
2. વિદ્યાર્થીઓને સમગ્ર શાળા કેમ્પસનો એક રાઉન્ડ લગાવવા, ત્યાં હાજર વનસ્પતિ અને પ્રાણીસૃષ્ટિને ઓળખવા અને વિવિધ ભાષાઓમાં તેમના નામ શોધવા માટે કહેવામાં આવશે. તેમના દ્વારા લેબલિંગ પણ કરી શકાય છે. આ એક્ટિવિટી ચિત્રો બતાવીને પણ કરી શકાય છે.
3. વિદ્યાર્થીઓને શાળામાં આવતી વખતે અથવા કોઈ પણ કારણસર અવરજવર કરતી વખતે પડી ખરી પડેલા પાંદડા ઉપાડવાનું કહી શકાય છે, તેમને એક આલ્બમ તૈયાર કરવા અને શિક્ષકો, માતાપિતા અને બગીચાના નિષ્ણાતો પાસેથી વિવિધ ભાષાઓમાં આ પાંદડાઓના નામ જાણવા માટે કહી શકાય છે.
4. વિદ્યાર્થીઓને વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ માટે સાઇન લેંગ્વેજનો ઉપયોગ કરવા માટે પણ પ્રોત્સાહિત કરી શકાય છે. ઓષધીય છોડની ઓળખ અને આ છોડના ગુણો વિશેની વાતચીત વિવિધ ભાષાઓમાં કરી શકાય છે. જો આ છોડ શાળાના પરિસરમાં ઉપલબ્ધ હોય તો આ છોડ માટે વિવિધ ભાષાઓમાં લેબલિંગ પણ કરી શકાય છે.
5. વાર્તાકાર/ સામાજિક વ્યક્તિ/માતાપિતાને ચોક્કસ વિસ્તારને લગતા શબ્દભંડોળનો ઉપયોગ કરીને તે વિસ્તારની વિવિધ ઋતુઓ, પર્યાવરણીય મુદ્દાઓ વિશે વાર્તા કહેવા માટે શાળામાં આમંત્રિત કરી શકાય છે.
6. શાળામાં ઉપયોગમાં લેવામાં આવતી ભારતીય ભાષાઓમાં ક્વિઝનું આયોજન.
7. વિવિધ વન્યપ્રાણી સંરક્ષણ પ્રોજેક્ટ્સ પરના વિડિઓઝ વિવિધ ભાષાઓમાં ઉપલબ્ધ છે, આ વિદ્યાર્થીઓને બતાવી શકાય છે. જો વિદ્યાર્થીઓને તે વિડિઓઝ / ડોક્યુમેન્ટરી બતાવવામાં આવશે તો સારું રહેશે. અજાણી ભાષામાં અને તેને લગતી માહિતીનું અનુમાન કરવાનું કહેવામાં આવશે.
8. વિદ્યાર્થીઓ કમ્પોસ્ટિંગ, કચરો ઘટાડવા જેવી વિવિધ પર્યાવરણને અનુકૂળ પ્રવૃત્તિઓમાં સામેલ થઈ શકે છે, જ્યાં નિષ્ણાતો વિવિધ ભાષાઓમાં પ્રક્રિયાનું નિદર્શન કરશે.
9. બુલેટિન બોર્ડ પર પરિચિત અને અજાણ્યા ભાષાઓમાં સ્થાનિક ઇકોસિસ્ટમ્સના વર્ણનની પ્રસ્તુતિ.

અઠવાડિયું બે

સાહિત્ય

1. પરિચિત ભાષાઓમાં વાર્તાઓનું વર્ણન ત્યારબાદ અન્ય કોઈપણ ભાષામાં વર્ણન કરવું. કોડ-મિક્સિંગ અને કોડ સ્વિચિંગને પ્રોત્સાહન આપવું જોઈએ.
2. લેખકની મુલાકાતો: સ્થાનિક લેખકો કે જેઓ રાજ્યની ભાષામાં લખે છે તેમને વિદ્યાર્થીઓ સાથે વાતચીત કરવા માટે આમંત્રિત કરો. તેઓ તેમના અનુભવો શેર કરી શકે છે, તેમના પુસ્તકોમાંથી અવતરણો વાંચી શકે છે અને પ્રશ્નોત્તરી સત્રોમાં જોડાઈ શકે છે.
3. વિવિધ ભાષાઓમાં પરિચિત અને અજાણ્યા શબ્દો/શબ્દસમૂહો લખવું.
4. જુદી જુદી ભાષાઓમાં કવિતાઓનું પઠન કરવું.
5. વિદ્યાર્થીઓને વિવિધ ભાષાઓમાં વાર્તાઓ રજૂ કરવા કહેવામાં આવશે.
6. રાજ્યના સાહિત્યિક વારસાને લગતા સ્થાનિક પુસ્તકાલયો, સંગ્રહાલયો અથવા ઐતિહાસિક સ્થળોની યાત્રાઓનું આયોજન કરો. વિદ્યાર્થીઓને તેમનો અનુભવ લખવા માટે કહેવામાં આવશે.
7. જુદી જુદી ભાષાઓમાં લાગણીઓ અને વિચારો વ્યક્ત કરવા.
8. એ.આઈ.સી.ટી.ઈ. દ્વારા વિકસાવવામાં આવેલ અનુવાદિનીનો ઉપયોગ કરીને પત્રો / વાર્તાઓ લખવી અને વિવિધ ભાષાઓમાં ભાષાંતર કરવું: (https://anuvadini.aicte-india.org).
9. સહાધ્યાયીઓ, શિક્ષકો, મિત્રો અને પડોશીઓ સાથે વિવિધ ભાષાઓના પુસ્તકોની આપ-લે.
10. શબ્દ અંતાક્ષરી- એક વિદ્યાર્થીને તેના આસપાસના વિસ્તારમાંથી કોઈ પણ શબ્દ પરિચિત ભાષામાં બોલવાનું કહીને આ રમત કરી શકાય છે અને બીજા વિદ્યાર્થીઓ તે ચોક્કસ શબ્દને અલગ ભાષામાં કહેશે.
11. શિક્ષક રાજ્યની ભાષામાં લોકપ્રિય વાર્તા/કવિતા/નાટક પસંદ કરી શકે છે અને અવાજના મોડ્યુલેશન અને અભિવ્યક્તિઓ સાથે મોટેથી વાંચી શકે છે. એક જ વાર્તા/કાવ્ય/નાટકનો અનુવાદ જુદી જુદી ભાષાઓમાં વંચાશે. અપરિચિત ભારતીય ભાષાની સ્ક્રિપ્ટ જો શક્ય હોય તો અનુવાદની સાથે વિદ્યાર્થીઓ સાથે પણ શેર કરી શકાય છે.

અઠવાડિયું ત્રણ

ખાનપાન

1. એક બજાર સ્થાપિત કરી શકાય છે અને મસાલાઓને વિવિધ ભારતીય ભાષાઓમાં તેમના નામ સાથે પ્રદર્શિત કરી શકાય છે.

- મસાલાના ચિત્રોનું પણ ઉપયોગ થઈ શકે છે.
- નામ 3-4 ભારતીય ભાષાઓમાં હોઈ શકે છે.
- વરિષ્ઠ વિદ્યાર્થીઓને મસાલાના વૈજ્ઞાનિક નામો વિશે પણ કહેવામાં આવી શકે છે.
- અગાઉની પ્રવૃત્તિમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે તે જ રીતે, કઠોળ, અનાજ, બાજરી વગેરે માટે બજાર સ્થાપિત કરી શકાય છે.

મારી શાળા

1. દેશભક્તિનું ગીત/પ્રાર્થના/મૂલ્ય આધારિત ગીત અલગ ભારતીય ભાષામાં તૈયાર કરી શકાય. તે શાળામાં સવારની સભામાં ગવાય અથવા પાઠ કરી શકાય.
2. વિદ્યાર્થીઓને એસેમ્બલી દરમિયાન જુદ જુદા સૂચનો આપવામાં આવે છે. આ સૂચનો વિવિધ ભારતીય ભાષાઓમાં આપી શકાય છે. પૂર્વ-પ્રવૃત્તિ તરીકે, વિદ્યાર્થીઓને એસેમ્બલીના એક દિવસ પહેલા આ આદેશો વિશે માહિતગાર કરી શકાય છે.
3. મોટાભાગની શાળાઓમાં સામાન્ય રીતે શાળાના વિવિધ ભાગો એકજ ભાષામાં લખેલા હોય છે. આ ભાગોને 2-3 જુદી જુદી ભાષાઓમાં ચિહ્નિત/લેબલ કરવા દો.
4. શાળાઓમાં ડિસ્પ્લે બોર્ડ સંદેશાવ્યવહારનું એક શક્તિશાળી માધ્યમ છે. આ બોર્ડ પાસે કેટલીક માહિતી છે જે ડિસ્પ્લે બોર્ડના બીજા ભાગમાં બીજી ભારતીય ભાષામાં અનુવાદિત થઈ શકે છે.
5. દરરોજ સવારે, વિદ્યાર્થીઓને પસંદ કરેલી ભારતીય ભાષામાં બીજાઓને તૈયાર કરવા અને શુભેચ્છા આપવાનું કહેવામાં આવી શકે છે. કેટલાક વાક્યો કે જે કોઈપણ વાતચીતનો પ્રારંભિક ભાગ બનાવે છે તે પણ ઉમેરી શકાય છે.
6. સામાન્ય રીતે વિદ્યાર્થી દ્વારા શાળા, શાળા ક્લબ, વિદ્યાર્થી પરિષદ, હાઉસ પ્રિફેક્ટ વગેરેના ભાગ રૂપે પ્રતિજ્ઞા લેવામાં આવે છે. આ પ્રતિજ્ઞા જુદી જુદી ભારતીય ભાષાઓમાં લઈ શકાય છે.
7. શાળાના લોગોમાં સામાન્ય રીતે ટોચની લાઇન હોય છે. આ ટેગ-લાઇનને 2-3 ભારતીય ભાષાઓમાં અનુવાદિત પણ કરી શકાય છે.
8. શાળા વિદ્યાર્થીઓને નિયમો અને કાયદાઓ, શું કરવું અને શું ન કરવું તે વિશે માહિતગાર કરે છે, આ પણ, વિવિધ ભારતીય ભાષાઓમાં અનુવાદિત થઈ શકે છે. (ઓછામાં ઓછું ૧-૨)
9. અઠવાડિયાના એક દિવસને પ્રાઉડ ઇન્ડિયન ડે તરીકે ઉજવી શકાય છે અને વિદ્યાર્થીઓને ભારતીય પોશાકમાં સજ્જ થઈને આવવાનું અને તે પોશાક સાથે સંકળાયેલી ભાષામાં બોલવાનું કહેવામાં આવી શકે છે.
10. "ભાષા સંગમ' બહુભાષીયવાદને પ્રોત્સાહન આપતું પુસ્તક છે. બાળકોને આ પુસ્તકમાંથી ઓછામાં ઓછા પાંચ વાક્યો શીખવાનું કહેવામાં આવી શકે છે.
11. વિદ્યાર્થીઓને વિવિધ ભાષાઓમાં વર્ગખંડોમાં ટૂંકી / ટૂંકી ઘોષણા કરવા માટે પ્રોત્સાહિત કરી શકાય છે. શિક્ષક આ હેતુ માટે દરેક જૂથને જુદી જુદી ભાષા આપીને જૂથો બનાવી શકે છે.
12. વિદ્યાર્થીઓને જૂથોમાં વહેંચવામાં આવશે અને કોઈ ચોક્કસ ભાષામાં પ્રખ્યાત પુસ્તકો વિશે નામો અને અન્ય માહિતી એકત્રિત કરવા કહેવામાં આવશે. એ પછી, ફોલો-અપ કવાયત તરીકે, તેઓ વિવિધ ભારતીય ભાષાઓમાં પ્રખ્યાત પુસ્તકો માટે કેટલોગ તૈયાર કરશે. તેઓ સાહિત્ય એકેડેમીની વેબસાઇટ બ્રાઉઝ કરી શકે છે.
13. શીર્ષકોનું મુખપૃષ્ઠ અને પુસ્તકની સમીક્ષા શાળાના પુસ્તકાલયમાં એક પ્રદર્શનમાં પ્રદર્શિત કરી શકાય છે.

અઠવાડિયું છ

મૂલ્ય

1. વિદ્યાર્થીઓને તેઓ જાણે છે તે સિવાયની અન્ય ભાષાઓમા શુભેચ્છાઓ શીખવા માટે પ્રોત્સાહિત કરી શકાય છે, (નમસ્તે, શુભ રાત્રી વગેરે).
2. નાગરિકના અધિકારો અને ફરજો જુદી જુદી ભાષાઓમાં લખી શકાય છે અને બુલેટિન બોર્ડ અથવા શાળાના અન્ય કોઈપણ યોગ્ય વિસ્તારમાં પ્રદર્શિત કરી શકાય છે.
3. વિદ્યાર્થીઓને બે જુદી જુદી ભાષાઓમાં શાળાની આચાર સંહિતા, નિયમો અને કાયદા ઘડવા માટે કહી શકાય છે. વિદ્યાર્થીઓ આ નિયમો આખી શાળાને પણ વાંચીને સંભળાવશે.
4. વિદ્યાર્થીઓને જુદી જુદી ભાષાઓમાં વિવિધ મૂલ્યો (સમયપાલન, શિસ્ત, દયા, સહિષ્ણુતા વગેરે) માટેના શબ્દો શોધવા માટે કહી શકાય છે, અને વાતચીતમાં પણ બોલતા શીખી શકાય છે.
5. બધા વિદ્યાર્થીઓને પ્રખ્યાત વ્યક્તિઓના વિવિધ મૂલ્ય આધારિત નિવેદનોનું સંકલન કરવા અને તે વિવિધ ભાષાઓમાં લખવા માટે કહી શકાય છે.
6. મૂલ્ય આધારિત વાર્તાઓ/કવિતાઓ/લોકકથાઓ દ્વારા વર્ણવવામાં આવેલ નાટકો/ગીતો વિવિધ ભાષાઓમાં વિદ્યાર્થીઓને બતાવવામાં આવે અને ગાવામાં આવે.
   મૂલ્ય શિક્ષણને લગતા વિડિયો વિદ્યાર્થીઓને અલગ ભારતીય ભાષામાં કેપ્શન સાથે બતાવી શકાય છે.

અઠવાડિયું સાત

અંકશાસ્ત્ર અને ગણિત

1. બાળકોને તેમના પાઠ્યપુસ્તકોમાંથી પાંચ સરવાળા /સમસ્યાઓ તેમના પોતાના શબ્દોમાં લખવા માટે કહો.
2. જુદી જુદી ભાષાઓમાં રમતો અને કોયડાઓ.
3. નામોને તેમની પોતાની ભાષામાં અંકિત કરો.
4. વિવિધ ભારતીય ભાષાઓમાં ગાણિતિક શબ્દો.

અઠવાડિયું આઠ અને નવ

તમારી પ્રતિભા બતાવો

1. ભારતના મોટાભાગના રાજ્યોમાં પરંપરાગત પોશાક છે. શિક્ષક વર્ગને જૂથોમાં વહેંચશે અને દરેક જૂથને ભારતનું રાજ્ય નિયુક્ત કરવામાં આવશે. વિદ્યાર્થીઓ તે રાજ્યના પરંપરાગત પોશાકમાં

શાળાએ આવવાનો પ્રયત્ન કરશે અને તેઓ તે પોશાકને એવી ભાષામાં વર્ણવશે જે તે રાજ્યમાં મુખ્યત્વે બોલાતી હોય છે.

2. વિદ્યાર્થીઓને મોલ્ડિંગ માટી આપવામાં આવશે અને તેઓ શિક્ષક દ્વારા નિયુક્ત કર્યા મુજબ કોઈ ચોક્કસ રાજ્યના પરંપરાગત ઝવેરાત અથવા માસ્ક તૈયાર કરશે. વિદ્યાર્થીઓ આ ઝવેરાત અને માસ્ક પ્રદર્શિત કરશે અને આ વસ્તુઓની પરંપરા, સંસ્કૃતિ અને ઇતિહાસને તે રાજ્યમાં મુખ્યત્વે બોલાતી ભાષામાં સમજાવશે.
3. વિદ્યાર્થીઓને કવિતા લખવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવશે અને પછી શાળા / શિક્ષક દ્વારા પસંદ કરેલા 'દિવસની ભાષા' માં અનુવાદિત કરવામાં આવશે. શબ્દકોશોની મદદથી અનુવાદ સાધનોનો ઉપયોગ કરવા માટે તેમને પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવશે.
4. વિદ્યાર્થીઓને જૂથોમાં વહેંચવામાં આવશે અને ઐતિહાસિક મહત્વનું નિર્માણ/નદી/તળાવ/વન્યજીવન અભયારણ્ય/ચોક્કસ રાજ્યના રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાનને પસંદ કરવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવશે. તેઓ આ સીમાચિહ્નોનાં ચિત્રો એકત્રિત કરશે/દોરશે/પેઇન્ટ કરશે અને જે તે રાજ્યમાં મુખ્યત્વે બોલાતી હોય તેવી ભાષામાં યોગ્ય કેપ્શન્સ સાથે મૂકશે.
5. વિદ્યાર્થીઓને કઠપૂતળીના શો માટે કઠપૂતળીઓ તૈયાર કરવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવશે. કઠપૂતળીના શોમાં બે પ્રકારની કઠપૂતળીઓ હશે, એક એવી ભાષા જે વિદ્યાર્થીઓથી પરિચિત છે તે ભાષા બોલે છે અને અન્ય કઠપૂતળીઓ એક ભાષા બોલશે જે શિક્ષક દ્વારા પસંદ કરવામાં આવી છે. આ પ્રવૃત્તિ જૂથોમાં કરી શકાય છે અને કઠપૂતળીના શો વર્ગમાં અથવા એસેમ્બલી દરમિયાન પ્રદર્શિત કરી શકાય છે.

અઠવાડિયું દસ

મારા વિચારો

1. શિક્ષકો વિદ્યાર્થીઓને તેમના વિચારો વ્યક્ત કરવામાં સક્ષમ બનાવવામાં નિર્ણાયક ભૂમિકા ભજવે છે. વિદ્યાર્થીઓને જૂથોમાં વિભાજિત કરી શકાય છે અને તેમને 'મેં મારો દિવસ કેવી રીતે વિતાવ્યો' આ વિષય પર એક પ્રેઝન્ટેશન તૈયાર કરવાનું કહેવામાં આવશે. વિદ્યાર્થીઓ (શિક્ષક દ્વારા આપવામાં આવેલા રાજ્યનું નામ) તે ચોક્કસ રાજ્યમાં બોલાતી ભાષાઓનો ઉપયોગ કરીને આ રજૂઆત કરશે.
2. શિક્ષક વિદ્યાર્થીઓને ઓછામાં ઓછી ત્રણ જુદી જુદી ભારતીય ભાષાઓમાં "भारतीय भाषा उत्सव' આ શબ્દો લખાવનું કહેશે. વિદ્યાર્થીઓને આ શબ્દો લખતી વખતે સુલેખનો ઉપયોગ કરવા માટે પ્રોત્સાહિત કરી શકાય છે.
3. વિદ્યાર્થીઓને ભારતીય ભાષાઓમાં ભારતના વિવિધ પ્રદેશોમાં રહેતા મિત્રોને પત્ર લખવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવશે.

4. વિદ્યાર્થીઓને જૂથોમાં વહેંચવામાં આવશે અને તેઓ રોલ પ્લે કરશે. દરેક જૂથ ભારતના રાજ્યનું પ્રતિનિધિત્વ કરશે. આ જૂથના સભ્યો બહુભાષીયવાદનો ઉપયોગ કરીને જે તે રાજ્યની મહત્વપૂર્ણ વ્યક્તિના સ્મારક/અધિનિયમનું ઐતિહાસિક ઘટના/વર્ણન રજૂ કરશે.
5. વિદ્યાર્થીઓને **'मेरा देश, मेरा गौरव'** વિષય પર તેમના મંતવ્યો વ્યક્ત કરવા માટે કહેવામાં આવશે
6. દરેક વર્ગ બ્લેકબોર્ડ અથવા ડિસ્પ્લે બોર્ડ પર ભારતનો સ્કેચ બનાવશે. વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ ભાષાઓમાં શુભેચ્છાઓ લખવા માટે સુલેખનો ઉપયોગ કરશે.

અઠવાડિયું અગિયાર

વાંચન અને અભિવ્યક્તિ

- બહુભાષી પુસ્તકો મોટેથી વાંચવાં.
- સ્ક્રિપ્ટ્સ સાથે પરિચિતતાનો વિકાસ કરવો.
- વિવિધ ભાષાઓમાં ટૂંકા વાક્યો લખવું.
- રાષ્ટ્રીય પુરસ્કાર વિજેતા ફિલ્મોને કેપ્શન સાથે જોવી અને વાર્તા/વિચારનું વર્ણન કરવું.
- સ્ક્રિપ્ટ, શાસ્ત્રીય ભાષાઓની સામગ્રી સાથે પરિચિતતા વિકસાવવી.

અઠવાડિયું બાર

શ્રી સુબ્રમણ્યમ ભારતી.

- તેમની મૌલિક કવિતાઓ અને અનુવાદોનું વાંચન.
- કવિ અને દાર્શનિક તરીકે સુબ્રમણ્યમ ભારતી વિશે વાંચવું અને લખવું.
- મૂવી અને ડોક્યુમેન્ટરી શોનું આયોજન કરવું.
- વિદ્વાનોને આમંત્રણ આપવું અને વિવિધ ભાષામાં કાર્યક્રમની તૈયારી કરવી.
- કવિની ભાષામાં ૨૦ વાક્યો શીખવું.